

California's protection & advocacy system

Tờ Thông Tin về Phân Biệt Đối Xử do Tình Trạng Khuyết Tật: Cơ Sở Kinh Doanh và Các “Địa Điểm Công Cộng” Khác

*Tháng Mười Một năm 2018, Ấn Phẩm Số F110.05 -
Vietnamese*

Luật về Phân Biệt Đối Xử do Tình Trạng Khuyết Tật của Liên Bang và Tiểu Bang

Luật tiểu bang và liên bang nghiêm cấm phân biệt đối xử do tình trạng khuyết tật tại các cơ sở kinh doanh và “địa điểm công cộng” khác. Tiêu Đề III của Đạo Luật Người Mỹ Khuyết Tật (ADA) của liên bang (42 U.S.C. Mục 12181 – 12189) nghiêm cấm phân biệt đối xử do tình trạng khuyết tật tại tất cả các địa điểm công cộng. Mục 504 của Đạo Luật Phục Hồi cũng nghiêm cấm phân biệt đối xử do tình trạng khuyết tật tại các cơ sở kinh doanh nhận tài trợ từ liên bang.

Đạo Luật Dân Quyền Unruh (Luật Dân Sự Mục 51) và Đạo Luật Người Khuyết Tật (Luật Dân Sự Mục 54-55.32) của California nghiêm cấm phân biệt đối xử do tình trạng khuyết tật tại bất kỳ cơ sở kinh doanh nào. Bộ Luật của Chính Phủ Mục 11135 nghiêm cấm phân biệt đối xử tại các cơ sở kinh doanh nhận tài trợ từ tiểu bang. Bất kỳ vi phạm ADA nào cũng là vi phạm luật tiểu bang. Tuy nhiên, trong một số trường hợp, luật tiểu bang hoặc luật liên bang khác như Mục 504 có thể cung cấp mức độ bảo vệ cao hơn Tiêu Đề III.

ADA định nghĩa “các địa điểm công cộng” là những cơ sở kinh doanh và nhà cung cấp các dịch vụ phi lợi nhuận sở hữu, vận hành hoặc cho thuê các cơ sở mở cửa cho công chúng. Những địa điểm này bao gồm nhà

hàng, cửa hàng bán lẻ, khách sạn, rạp chiếu phim, trường tư thục, trung tâm hội nghị, văn phòng bác sĩ, nơi tạm trú cho người vô gia cư, kho vận chuyển, vườn bách thú, nhà tang lễ, trung tâm chăm sóc ban ngày, và các cơ sở vui chơi giải trí như sân vận động thể thao và câu lạc bộ thể dục. Định nghĩa này cũng bao gồm các dịch vụ vận chuyển tư nhân.

Phân biệt đối xử là hành vi loại trừ, cô lập, và đối xử bất bình đẳng đối với người khuyết tật ở các địa điểm công cộng. Điều này bao gồm việc không thực hiện những thay đổi trong chính sách và thực tiễn (được gọi là “điều chỉnh hợp lý” hay “phương tiện trợ giúp hợp lý”) nhằm giúp người khuyết tật có thể tiếp cận với các dịch vụ và cơ sở vật chất tại địa điểm kinh doanh. Những thay đổi này là bắt buộc nếu chúng không làm biến đổi căn bản bản chất của hàng hóa và dịch vụ tại cơ sở kinh doanh và không gây khó khăn quá mức về mặt tài chính hoặc hành chính.

Phân biệt đối xử cũng bao gồm việc không cung cấp “trợ giúp và dịch vụ hỗ trợ” nếu cần thiết để đảm bảo giao tiếp hiệu quả cho người khuyết tật.

Ví dụ về trợ giúp và dịch vụ hỗ trợ bao gồm thông dịch viên ngôn ngữ ký hiệu có trình độ, phụ đề thời gian thực, và người đọc có trình độ cho người khiếm thị. Chúng cũng bao gồm việc cung cấp tài liệu ở các định dạng có thể tiếp cận được như chữ in lớn hoặc chữ nổi Braille, tài liệu tương thích với phần mềm đọc màn hình, hoặc bản ghi âm thông tin được in ra. Các cơ sở kinh doanh không bắt buộc phải cung cấp trợ giúp và dịch vụ hỗ trợ nếu điều đó làm biến đổi căn bản bản chất của hàng hóa và dịch vụ mà họ cung cấp hoặc gây khó khăn quá mức về mặt tài chính hoặc hành chính.

Quý vị có thể tìm thêm thông tin về phân biệt đối xử do tình trạng khuyết tật, những điều chỉnh hợp lý, và quyền giao tiếp hiệu quả tại đây:

Trang web của Bộ Tư Pháp Hoa Kỳ:

- Hồ Trợ Thông Tin và Kỹ Thuật về ADA: <https://www.ada.gov/ta-pubs-pg2.htm>
- Tờ thông tin về Giao Tiếp Hiệu Quả: <https://www.ada.gov/effective-comm.htm>

Trang web của Sở Việc Làm và Nhà Ở Công Bằng (DFEH) Tiểu Bang California:

- Các Cơ Sở Kinh Doanh: <https://www.dfeh.ca.gov/business-establishments/>

- Câu hỏi thường gặp về các Cơ Sở Kinh Doanh/ Địa Điểm Công Cộng: www.dfeh.ca.gov/resources/frequently-asked-questions/business-establishments-public-accommodations-faqs/

Người khuyết tật cũng có thể đối mặt với tình trạng phân biệt đối xử nếu một địa điểm kinh doanh không thể tiếp cận thực tiễn được. ADA và luật California cung cấp các tiêu chuẩn về kiến trúc cho các tòa nhà mới và đã được sửa đổi, và yêu cầu các địa điểm kinh doanh loại bỏ các rào cản vật lý trong những tòa nhà hiện có khi có thể thực hiện được điều đó. Quý vị có thể tìm hiểu thêm thông tin về kiến trúc có khả năng tiếp cận tại đây:

- Trang web của Hội Đồng Tiếp Cận Hoa Kỳ: www.access-board.gov
- Hướng Dẫn Cơ Bản của Bộ Tư Pháp Hoa Kỳ Dành Cho Doanh Nghiệp Nhỏ: <https://www.ada.gov/regs2010/smallbusiness/smallbusprimer2010.htm>
- Trang web của Sở Kiến Trúc Tiểu Bang California: <http://www.dgs.ca.gov/dsa/Programs/progAccess.aspx>
- Trang web của Ủy Ban Tiếp Cận Cho Người Khuyết Tật Tiểu Bang California: www.ccca.ca.gov

Nhận Điều Chỉnh Hợp Lý / Trợ Giúp và Dịch Vụ Bổ Trợ

Dưới đây là các bước để nhận được điều chỉnh hợp lý hoặc trợ giúp và dịch vụ bổ trợ từ cơ sở kinh doanh:

1. Viết thư yêu cầu nhận được điều chỉnh hợp lý / trợ giúp và dịch vụ bổ trợ. Thư yêu cầu của quý vị nên giải thích những điều sau đây:
 - quý vị là người khuyết tật (quý vị không cần tiết lộ tên tình trạng khuyết tật của mình);
 - những cách mà tình trạng khuyết tật của quý vị ảnh hưởng đến khả năng tiếp cận hoặc hưởng lợi từ hàng hóa và dịch vụ của cơ sở kinh doanh;
 - những điều chỉnh / trợ giúp và dịch vụ bổ trợ cụ thể mà quý vị cần; và
 - ngày mà quý vị mong nhận được phản hồi.

2. Nếu tình trạng khuyết tật và nhu cầu cần điều chỉnh / trợ giúp và dịch vụ hỗ trợ của quý vị không dễ nhận thấy, hãy nhận thư hỗ trợ từ bác sĩ hoặc chuyên gia điều trị khác của quý vị. Thư này nên giải thích lý do tại sao quý vị cần sự điều chỉnh theo yêu cầu do tình trạng khuyết tật của mình.
3. Hãy gửi thư yêu cầu bằng văn bản và thư hỗ trợ, nếu có, tới cơ sở kinh doanh.

Mẫu thư yêu cầu điều chỉnh hợp lý / trợ giúp và dịch vụ hỗ trợ và mẫu thư hỗ trợ được đính kèm ở cuối tờ thông tin này.

Khiếu Nại Hành Chính

Tiêu đề III của ADA được thi hành bởi DOJ. Đạo Luật Unruh Tiểu Bang California, Đạo Luật Người Khuyết Tật và Bộ Luật của Chính Phủ Mục 11135 được thi hành bởi DFEH.

Nếu quý vị cho rằng mình bị phân biệt đối xử, quý vị có thể nộp đơn khiếu nại hành chính lên DOJ theo luật liên bang, hoặc lên DFEH theo luật tiểu bang. Khiếu nại lên DFEH phải được nộp trong vòng một năm kể từ ngày xảy ra hành vi phân biệt đối xử. Quý vị có thể kháng cáo quyết định của DFEH lên Giám Đốc của DFEH trong vòng 10 ngày kể từ khi có quyết định. [Xem 2 C.C.R. Mục 10033.](#)

Quý vị có thể nộp Khiếu nại Tiêu đề III lên DOJ bất cứ lúc nào. Tuy nhiên, tốt nhất quý vị nên nộp càng sớm càng tốt, vì việc chứng minh hành vi phân biệt đối xử có thể sẽ khó khăn hơn qua thời gian. Dưới đây là thông tin liên lạc của DOJ và DFEH.

Khiếu nại lên DOJ:

U.S. Department of Justice
Civil Rights Division
950 Pennsylvania Avenue, N.W.
Disability Rights Section – 1425 NYAV
Washington, D.C. 20530

Nộp Đơn Trực Tuyến: https://www.ada.gov/filing_complaint.htm

Điện thoại: (800) 514-0301
TTY: (800) 514-0383

Khiếu nại lên DFEH:

Nộp Đơn Trực Tuyến: <https://www.dfeh.ca.gov/filing-a-complaint-online/>

Điện thoại: (800) 884-1684

TTY: (800) 700-2320

Mail: Hãy gọi (800) 884-1684 và yêu cầu đơn khiếu nại phù hợp để in ra và gửi lại. Vui lòng chờ đợi thêm thời gian để gửi thư và xử lý.

Đối với một số loại hình kinh doanh, cũng có thể gửi đơn khiếu nại với cơ quan cấp phép hoặc cơ quan khác của tiểu bang hoặc liên bang có thẩm quyền đối với loại hình kinh doanh đó. Ví dụ, các khiếu nại về quyền riêng tư đối với các bệnh viện tư nhân có thể nộp lên Văn Phòng Đặc Trách Dân Quyền của Bộ Dịch Vụ Dân Sinh Hoa Kỳ.

Kiện Tụng

Vi phạm các luật được thảo luận ở trên cũng có thể được thi hành thông qua các vụ kiện riêng. Xin lưu ý rằng các đạo luật về giới hạn sẽ hạn chế khung thời gian nộp đơn kiện tụng, và quý vị có khả năng sẽ mất quyền khiếu nại nếu không hành động trong thời hạn hiệu lực áp dụng. Những thời hạn này có thể chỉ là hai năm kể từ ngày xảy ra hành vi phân biệt đối xử. Nếu quý vị quan tâm đến việc theo đuổi kiện tụng, quý vị nên tham khảo ý kiến luật sư sớm nhất có thể.

Nếu quý vị mong muốn nhận ít hơn \$10.000 bồi thường thiệt hại bằng tiền mặt, một lựa chọn khác là nộp đơn khiếu nại về trường hợp phân biệt đối xử lên Tòa Án Đặc Biệt Xử Các Vụ Kiện Nhỏ. Các đạo luật về giới hạn được thảo luận ở trên sẽ được áp dụng. Quý vị không thể sử dụng luật sư nếu quý vị tới tòa án đặc biệt xử các vụ kiện nhỏ. Dưới đây là liên kết đến một ấn phẩm của Disability Rights California giải thích về quy trình sử dụng Các Vụ Kiện Nhỏ cho các trường hợp phân biệt đối xử:

<https://www.disabilityrightsca.org/publications/a-guide-to-small-claims-court-how-to-sue-if-a-business-or-landlord-discriminates>

Mẫu Thư Yêu Cầu Điều Chỉnh Hợp Lý / Trợ Giúp và Dịch Vụ Bổ Trợ

[Ngày]

Kính gửi [Cơ Sở Kinh Doanh]:

Tôi viết đơn này để yêu cầu [điều chỉnh hợp lý / trợ giúp hoặc dịch vụ bổ trợ] cho [tình trạng khuyết tật / các khuyết tật] của tôi.

Tôi [là / mong muốn là] khách hàng của [Cơ Sở Kinh Doanh]. Do tình trạng khuyết tật của mình, tôi cần các phương tiện trợ giúp sau: [liệt kê những điều chỉnh / trợ giúp hoặc dịch vụ bổ trợ].

[Bác sĩ / bác sĩ tâm thần/ nhà tâm lý học / chuyên gia trị liệu / nhân viên xã hội / chuyên gia trị liệu lao động / cá nhân khác (mô tả)] của tôi cho rằng những điều chỉnh này là cần thiết đối với tình trạng khuyết tật của tôi. Xin xem thư đính kèm từ [tên của bác sĩ hoặc chuyên gia].

Luật liên bang và tiểu bang yêu cầu các cơ sở kinh doanh cung cấp những điều chỉnh hợp lý / trợ giúp hoặc dịch vụ bổ trợ cho người bị khuyết tật. Vui lòng trả lời yêu cầu này trước [ngày]. Vui lòng liên hệ với tôi theo [số điện thoại và / hoặc địa chỉ e-mail của quý vị] nếu quý vị có bất kỳ câu hỏi nào. Xin cảm ơn.

Trân trọng,

[Tên của quý vị]

[Địa chỉ của quý vị]

Mẫu Thư Xin Trợ Giúp

[Ngày]

Kính gửi [Cơ Sở Kinh Doanh]:

Tôi là [bác sĩ / bác sĩ tâm thần / nhà tâm lý học / chuyên gia trị liệu / nhân viên xã hội / chuyên gia trị liệu lao động] cho [Tên], và nắm rõ điều kiện của [ông / bà]. [Ông / bà] đây bị khuyết tật gây ra một số hạn chế chức năng. Những hạn chế này bao gồm [liệt kê các giới hạn chức năng yêu cầu điều chỉnh / trợ giúp hoặc dịch vụ bổ trợ đã yêu cầu].

[Điều chỉnh / trợ giúp và dịch vụ bổ trợ đã yêu cầu] là cần thiết đối với [Tên] để [đăng ký / có thể tiếp cận công bằng với các dịch vụ và lợi ích của] [tên của Cơ Sở Kinh Doanh]. [Mô tả cách điều chỉnh / trợ giúp và dịch vụ bổ trợ sẽ hỗ trợ hoặc hỗ trợ cá nhân].

Cảm ơn quý vị đã cung cấp [điều chỉnh hợp lý / trợ giúp và dịch vụ bổ trợ] cho [Tên].

Trân trọng,

[Tên và Chức Vị]

Cập Nhật Lần Cuối: Ngày 31 tháng Mười năm 2018

Chúng tôi rất muốn nghe ý kiến của quý vị! Vui lòng hoàn thành bản khảo sát sau đây về các ấn phẩm của chúng tôi và cho biết mức độ làm việc hiệu quả của chúng tôi! [\[Thực Hiện Khảo Sát\]](#)

Để được hỗ trợ pháp lý, hãy gọi 800-776-5746 hoặc hoàn thành [biểu mẫu yêu cầu hỗ trợ](#). Nếu quý vị có yêu cầu hỗ trợ khác, vui lòng gọi 916-504-5800 (Bắc CA); 213-213-8000 (Nam CA).

Tổ chức Disability Rights California được tài trợ bởi nhiều nguồn khác nhau, để biết danh sách đầy đủ các nhà tài trợ, hãy truy cập <http://www.disabilityrightsca.org/Documents/ListofGrantsAndContracts.html>.